

Simba oli ja pysyi suosittuna kuvauskohteena rykmentin miehille, samoin kuin propagandakuvaajillekin.

Tässä istuvat "Max ja Moritz" Simban kanssa. Vasemmalla luutnantti Sannemann ja oikealla hänen ystävänsä yliluutnantti Franz von Werra. Sannemann kirjoitti tähän kuvaan: "Meillä kolmella menee hyvin."

Bf 109 E starttivalmiina ja naamioituna lentokentän reunalla. Luutnantti Sannemann kirjoitti: "Uljas lintuni Monchy-Bretonin kentällä."*

---

* Suomentajan huomautus: kirjan tekijälle on tullut tässä virhe. Kuvassa ei ole Bf 109 E, vaan myöhäisempi versio Bf 109 F, joita II/JG 3 sai ensimmäisen kerran vastaan huhtikuussa 1941.

äkkiä sieltä kuuluu, 'ja nyt meille kertoo yliluutnantti von Werra hävittäjälentäjän kokemuksista Thamesilla'. Ja sitten hän kertoi, miten hän pudotti kolme tai neljä konetta ja tuhosi viidennen maassa. Hän on aika hulivili, mutta huippu! Olin aivan innoissani, myös siksi että kuulin teistä nyt jo radionkin kautta."

Heinz Marliesille, 4.9.1940:

"Eilen oli ensimmäinen lepopäivä kymmeneen päivään. Lepo tuli myös tarpeeseen, meillä oli muutama aika kuuma päivä! Westerhoff ei palannut, todennäköisesti sotavankeudessa.¹⁵ Rosenboomin tiedät myös Vördenistä: ei myöskään palannut. Kaveriparat – molemmat olivat tietysti myös kihloissa! Sellaiset pitäisi sodan aikana unohtaa! Meillä on muuten enää vain puolet upseerivahvuudestamme – mutta siitä huolimatta tämä on oikea paikka meille. Säälän koko ajan niitä laivueita, jotka ovat Bretagnessa tai kotimaassa. Oman kentän tai ympäröivän alueen puolustusta!

Toimintaa!

Huraa, kirje Marliesiltani on saapunut!! Tiedätkö, se sinun olisi pitänyt nähdä! Rykmentinkomentajan suuret syntymäpäiväjuhlat kentän eräässä varjoisassa nurkassa. Esikunnan kirjuri kulkee ohii postin kanssa, ja yliluutnantit häipyvät heti salaa, hiljaa ja varovasti! Kolme yliluutnanttia istuu pensaikossa pienellä penkillä erillään isommasta porukasta, kasvot onnesta säteillen ja kirjeidensä pariin kumartuneina. He eivät kuule huutoja, he eivät ole enää tässä maailmassa, he ovat jossain aivan muualla!

Simballa menee loistavasti. Se oli määrä olla myös radiossa äskettäin, mutta valitettavasti sen karjunta leikattiin jälkikäteen pois. Se oli von Werran seikkailukertomuksen lopussa. Mahtava tarina, eikö? Oletko kuullut sen? Olimme kuitenkin jo kovin huolissamme, kun hän viipyi niin kauan. Kapteeni Balthasar on muuten nykyään yhden rykmenttimme laivueen komentaja. Kävin eilen nopeasti hänen luonaan.

Miten pitkään sota kestää? Ehkä jo jouluna pääsemme yhdessä hiihtokouluun! Muuten me käymme vielä pitkään sotaa! Meitä se ei haittaa, sillä voimme kyllä – nukkua öisin! Tarvitsemme it:n rumputulta, jotta ylipäätään nukahdamme."

Heinz Marliesille, 5.9.1940:

"Ulkona on ehkä näytös meneillään. Tykistön kumeita paukahduksia, kun he lähettävät terveisensä saarelle. Sitten jälleen it:n haukahduksia. Heillä oli juuri yksi hyvin valonheittimen kiilassa, mutta eivät saaneet sitä pudotettua.

Tänään jälleen hyökkäys Croydoniin. Moni paikka Englannissa on jo saanut tarpeekseen! Ja siellä oli taas kurvatappelu. Kolme hävittäjärykmenttiä pommikoneosaston ympärillä. Hävittäjiä näkyi kaikkialla. Eräs englantilainen sanoi niin osuvasti radiossa: 'Kaikki natsuja!' Sitä vastoin englantilaiset tulevat yleensä yksin, lentävät ylhäältä koko osaston läpi ja tulittavat kahdeksalla konekiväärillään kaikkea, mikä hei-

---

¹⁵ Yliluutnantti Karl Westerhoff, 6./JG 3, ammuttiin alas Lontoon alueella 31.8.1940, ja hän joutui sotavankeuteen.

dän tielleen osuu. Ja nämä yksinäiset rämöpäät ovat tavallisesti ässiä, joita on – erityisesti heidän ylivoimaisten koneidensa takia – hyvin vaikea napata. Silloin meillä sanotaan aina: 'Pysykää yhdessä, ei sooloilua.' Tällä lennolla Balthasar haavoittui, von Werra ei palannut.¹⁶ Se oli raskas isku meille! Toivottavasti hän on vankina, meidän pitää varmaankin hakea hänet sitten Kanadasta. Iltapäivällä oli vielä mahtava lento Thamesin pohjoisrannalle. Mutta tämä alkaa käydä liian raskaaksi näille pojille! Mutta nyt nämä jutut saavat loppua! Jos tämä kirje joutuu valvontapisteen käsiin, he joutuvat varmaan poistamaan siitä kaikenlaista. Valitettavasti meidän propagandamme on mennyt siinä vähän harhaan. Uskon kuitenkin varmasti, että jouluna voimme molemmat mennä hiihtämään!"

Luftwaffen epärealistinen suunnitelma lyödä Britannian ilmavoimat "Kotkanpäivän" koittaessa johti pettymykseen. Sen myötä Hitler päätti aloittaa ilmahyökkäykset Lontoon. Saattohävittäjät, niiden joukossa II/JG 3, saivat runkonsa alle 250 kilon pommin ja lensivät sitten hävittäjäpommittajalentoja (Jagdbomber, JaBo) Englantiin.¹⁷

Heinz Marliesille, 7.9.1940:

"Eilen oli taas ihana lepopäivä. Meidäthän suorastaan hukutetaan niihin nykyään! Simba taas oli 'tres méchant' (hyvin tuhma), se halusi syödä kaksi pientä lasta illaliseksi! Minun täytyy olla nyt hyvin tarkkana! Nyt on vielä rauhallista, mutta minun on kuitenkin tehtävä valmisteluja iltapäivän suurhyökkäystä varten."

Heinz Marliesille, 11.9.1940:

"Meidät noudettiin aikaisin tänään, mutta nyt sää ei ole kovin suosiollinen, joten lepoa tiedossa kello 13:een saakka. Kaikki nukkuvat taas, myös Simba makaa selällään ja voi huippuhyvin. Tiedätkö, tämän hepun kanssa voi usein mennä hermot. Sitten se tuo kuitenkin taas niin paljon iloa, että kaikki muu unohtuu. Haluaisin mielelläni esitellä sen joskus sinulle. Se olisi huippuhauskaa!"

Kävelimme pitkin kaupungin katuja, Simba lönkytteli kohteliaasti kolmen metrin päässä perässämme. Se kulki vakaasti omaa reittiään eikä välittänyt törmäilevistä ihmisistä ja niiden huudoista. Minä olen ylpeä leijona, ja te olette vain uteliaita ja typeriä ihmisiä. Yhtäkkiä paikalle ajoi moottoripyörä. Simban ylpeys katosi äkisti, se ryntäsi ensimmäisestä avonaisesta kaupan ovesta sisään, tytöt kirkuivat, asiakkaat ryntäsivät ulos liikkeestä, ja Simba asteli kahden minuutin kuluttua taas kylmän rauhallisesti perässämme.

Meillä on niin hauskaa sen kanssa. Olet varmasti tyytyväinen sen kuvaan. Se on aika suuri, mutta muuta minulla ei ollut. Aika veijari! Eilen se oli jotenkin päässyt

---

¹⁶ Yliluutnantti Franz von Werra ammuttiin alas Mardenin luona 5.9.1940, ja hän joutui englantilaisen vangiksi.

¹⁷ Suomentajan huomautus: Luftwaffen suurhyökkäykset Englantiin alkoivat 13.8.1940. Päivän koodinimi oli Adlertag eli Kotkanpäivä.

kanalaan ja napannut pulskan kanan! Sinun olisi pitänyt nähdä se silloin! Se oli oikein tosi saalistaja. Sain sen siitä irti suurella lapiolla. Tämän jälkeen se opettelee nyt kulkemaan hihnassa! Vaikea juttu! Muuten se haluaa kuitenkin hyvittää kaiken rakkaudenosoituksilla. Päiväunilla se laittaa päänsä rinnalleni, tassun poskelleni ja minun täytyy laittaa käsi sen ympärille – sitten lähdemme yhdessä unten maille.”

Kolmas pudotus 15.9.1940

Lentopäiväkirjasta:

Lento nro 944, 15.9.1940, startti Bf 109:llä kello 14.45, Wierre au Bois. Laskeutuminen kello 16.02, Wierre au Bois. ”Pommikoneosaston saatto Lontooseen, 1 Spitfire pudotettu.”

Taistelukertomus, luutnantti Sannemann, II/JG 3, esikunta:

”Ilmataistelussa Lontoon (esikaupungin) yläpuolella jouduin erilleen taisteluosastostani. Näin Spitfiren, joka oli irtaantunut osastostaan. Olin sen takana samalla korkeudella noin 150 metrin päässä ja aloin tulittaa. Spitfire kaartoi vasemmalle ja paljasti minulle koko alapuolensa. Liekit löivät rungon vasemmalta puolelta. Kone syöksyi jyrkässä kulmassa alas.”

Koska tälle luutnantti Sannemannin pudotukselle ei ollut todistajia, vahvisti II/JG 3:n virkaatekevä laivueenkomentaja, kapteeni Woitke ilmoituksen:

”Lausunto: Englannin yläpuolella käytävien ilmataisteluiden erikoisluonteesta johtuen useimmissa tapauksissa ei ole mahdollista löytää todistajia ilmasta. Mikään ei anna aihetta epäillä ilmoituksen oikeellisuutta.”

Lyhennelmä lentopäiväkirjasta kolmanteen ja neljänteen pudotukseen saakka:

II/JG 3 varustettiin Bf 109 F -koneilla Griefheimissa. Heinrich Sannemann lensi edelleen sotalentoja englantilaisia vastaan. Kun ilmataistelut lännessä ja Englannissa päättyivät, sillä välin yliluutnantiksi ylennetyllä Sannemannilla oli takanaan yhteensä 111 sotalentoa. Hän lensi viimeisen sotalentonsa lännessä 4.6.1941.

Heinz Marliesille, 15.9.1940:

”Kyllä, pikkusiskoni, viime kirjeessä laskeuduimme, uskon niin, höyhensaarille. Sinun pitäisi nyt kerrankin lentää sieltä Englantia vastaan. Älä pelkää, että tunkisin ja pakkottaisin sinut Bf 109:n ahtaaseen runkoon. Ei, voit maata rauhassa sängyssäsi.

Tehtävä: pommikoneosaston saattolento. Kohde: Lontoon keskusta.

Kaikkialta kentän reunoilta pienet koneet rullaavat nousua varten. Lentue toisensa jälkeen nousee ilmaan, sitten myös esikunta. Siihen saakka kentän ympärillä kierrel-

leet lentueet liittyvät joukkoon, ja jonossa kaarramme kevyesti nostaen samalla korkeutta.

Happinaamarit ovat paikoillaan, aseet ladattuina – olemme valmiina taisteluun! 6000 metrin korkeudessa B:n yläpuolella, on H-hetki – sieltä pommikonemuodostelma jo ilmestyykin. Emme kuitenkaan ole yksin sen kanssa, kaikilta suunnilta ja taivoilta pörisee hävittäjiä. 100–150 ampiaista pyörii 30–50 paksun pörisijän ympärillä.

Asetumme 500 metriä pommariosaston yläpuolelle. Koska nehan ovat hitaampia, me lennämme mutkitellen niiden yläpuolella. Jokainen hermosolumme on jännittynyt, pää kääntyilee jatkuvasti ja tarkkailee ilmatilaa. Kanaalin päällä vallitsee kuitenkin rauha! Lennämme sisään Doverin länsipuolelta, sillä Doverissa on hyvin sijoitettua ilmatorjuntatykistöä.

Alapuolellamme 3000 metrissä 5/10 pilvipeitto, yläpuolellamme häikäisevän sininen taivas. Se on vielä rauhallinen! Nyt vähän ennen Lontoota oikealla edessä hävittäjäosasto. Mitä se aikoo tehdä? 'Spitfirejä auringosta!' kuuluu radiosta korviimme. Sitten hävittäjät jo suhahtavat villisti tulittaen osastomme läpi ja syöksyvät pommariosaston kimppuun. Koneet muuttavat suuntaa, perään, ne huomaavat sen ja katoavat alemmas. Menemme lähemmäs pommikoneita. Minne muut hävittäjäosastot ovat jääneet? Todennäköisesti auringon suojiin! Milloin ne syöksyvät alas? Lontoon laidalla rajua it-tulitusta. Pientä levottomuutta osastossamme. Spitfirejä yläpuolelta, Spitfirejä alapuolelta, edestä, joka puolelta ne syöksyvät kimppuumme! Nyt ilmataistelu on käynnissä!

Viholliskone syöksyy pystysuoraan edessämme, omat koneet melkein hipovat maata, it:n ammuksat räjähtelevät välissämme, koneet saavat osumia. Laskuvarjot aukeavat – suuren luokan näytös! Pää ei käännä tarpeeksi nopeasti, jotta kaiken ehtisi havaita! Vilkaistu taakse! Spitfiren kahdeksan konekivääriä sylkevät pieniä liekkejä! Nyt on aika! Alakauttaveto! Heppu ei seuraa, siispä nopeasti takaisin osaston luo. Sen kimppuun hyökätään juuri! Ammumme jo kaukaa konekivääreillämme! He luovuttavat! Hyvälle ampumaetäisyydelle ei pääse. Pommit putoavat, pommikoneet kääntyvät takaisin päin.

Edessäni viuhahtaa Hurricane pystysuoraan alaspäin, sen perässä Bf 109. Heppu melkein törmäsi minuun! Vähitellen koko parvi rauhoittuu. Nyt pitää kuitenkin olla tarkkana, nyt ässät, rohkeat yksittäistaistelijat ovat liikkeellä! Jos meistä joku on joutunut erilleen ja on yksin, pyrkii hän mahdollisuuksien mukaan liittymään osastoon tai vetäytyy pilvien suojaan. Silloin jo yksi hurauttaa korkealta osaston läpi! Kaikki ampuvat! Se ei kuitenkaan osu, emmekä mekään. Ne näyttävät kiertelevän yksinäisinä alhaalla pilvien välissä, niistä tuskin on kuitenkaan vaaraa meille. Yhdestä pommikoneesta on oikea moottori ammuttu hajalle, ja se jää yksin jälkeen. Me keräännymme sen ympärille. Yhtäkkiä yksi kone nousee pystyssä alhaalta ja ampuu pystysuorassa nousussa kaikilla aseillaan. Sitten se tekee syöksykäänöksen ja kaartaa taas hyökkäykseen alapuolelta. Me karkotamme sen, mutta se yrittää kuitenkin vielä kerran sivulta. Mutta sitten tulituksemme käy liian kovaksi, se irtautuu alaspäin. Saavutaan Ranskan rannikolle, lennämme lähellä pommikoneita, miehistöt heilutta-

vat käsiään kiitokseksi. Sitten siipien vaaputus jäähyväisiksi, ja me kiidämme omalle rintamakentällemme.

Niin, rakkain Marlies, sitten olemme jälleen laskeutuneet onnellisesti. Simba on siitä hyvin iloinen, se puree heti housujani!”

Marlies Heinzille, 15.9.1940:

”Kaksi parasta toveriasi ei ole palannut, Westerhoff ja von Werra. Ja eikä myöskään moni muu. Se on kammottavaa! Sellaista sota on! Toivon niin paljon, että he ovat sotavankeudessa ja lopulta kaikki päättyy vielä hyvin. Heinz, on hyvä, että tiedätte tais-televanne kotimaan puolesta. Ehkä kaikesta tulee sitten hiukan helpompaa. Ja sinä lennät joka päivä uudelleen taisteluihin! Toivotan sinulle oikein, oikein paljon onnea sinne! Sinunhan täytyy tulla takaisin, sillä muuten Simbasta tulisi liian yksinäinen! Joka päivä kuuntelen radiosta teidän lennoistanne ja menestyksistänne. Ja ajattelen, että sinä olet siellä mukana. Mutta sinä tulet takaisin, sillä olet minulle kuin oikein rakas veli!

Nyt haluaisin kuitenkin onnitella herra yliluutnanttia hänen ylennyksensä johdos-ta! Eilen saapuneessa paksussa kirjeessä luki lähettäjän kohdalla komeasti **yliluutnantti** Sannemann. Hienoa, Heinz! Olen todella iloinen puolestasi!

Muuten, me nukumme nyt aivan loistavasti myös öisin. En todellakaan tarvitse ilmatorjunnan rumputulista nukahtaakseni, koska sitä ei täällä ole. Olemme jo viik-kokausia maanneet nätisti sängyissämme hälytyksen tullessa. Minun täytyy myöntää, että ensimmäisellä kerralla hieman täristen ja empien. Seuraavilla kerroilla vedin ylle-ni verryttelyasun ja painuin takaisin pehkuihin.

Vietätkö vapaahetkesi Simban ja kumiveneesi kanssa rannalla? Voin kuvitella ihanasti, miten asut ’Wigwamissasi’, miten uit kilpaa Simban kanssa tai otat joutilaa-na aurinkoa hiekalla. Sen olette kyllä aidosti ansainneet.”

Heinz Marliesille, 16.9.1940:

”Eilen oli taas kaikenlaista puuhaa, olimme kahdesti toisella puolella, tänään kerran. Mutta tänään oli niin sumuista, että meidän piti kääntyä takaisin. Siskoseni, Simba lähettää paljon terveisiä ja kummatkin postikorttinsa! Näillä postikorteilla teemme sen kanssa myös vielä hyvin kauppaa. Jos onnistumme myymään kaikki 10000 kap-paletta: 1000–1500 markkaa! Kyllä kyllä, leijonapappana olemisessa on omat mur-heensa!”

Marlies Heinzille, 22.9.1940:

”Nyt myös Simba on luonani. Ensin hän saapui suurkuvassa. ’Hänen majesteettinsa leijona!’, ja sitten molemmat postikortit! Kuule, olin niin iloissani. Miten sillä voikin olla niin kauniit silmät, ja miten pehmeät sen tassut ovatkaan. Suuressa kuvassa sen näkee erityisen hyvin.

Ja sitten nousin Me 109:n kyytiin ja lensin ’Englantia vastaan’. Koneesi on edes-säni pöydällä, ja minä olen kokenut kaiken mukanasani. Heinz, olen onnellinen, että

Yliluutnantti Franz von Werra (yläkuvasa vasemmalla) ja yliluutnantti Heinz Sannemann kilistävät kuohuviinilaseja rykmentinkomentaja, majuri Lützowin syntymäpäivänä 4.9.1940. Alakuvassa juhlaväki koolla. Majuri Lützow on viides vasemmalta.

